

27 Αυγούστου 2013

Θα γίνει η Ξενοφόρα το νέο τοπόσημο της Θεσσαλονίκης;

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Image not found or type unknown

Ξενοφόρα

Οι πιθανότητες που έχει η Θεσσαλονίκη να αποκτήσει ένα νέο σήμα-κατατεθέν και τα νέα έργα αναπλάσεων υποβαθμισμένων περιοχών στον κεντρικό δήμο.

Της Κατερίνας Καρίκη

Πόσες πιθανότητες υπάρχουν η Θεσσαλονίκη να αποκτήσει σύντομα ένα νέο **σήμα-κατατεθέν** στη θέση του **Λευκού Πύργου** όπως η εντυπωσιακή σπειροειδής **Ξενοφόρα** ή το δυναμικό **Υδατογράφημα** που βραβεύτηκαν στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό ιδεών για την ανάδειξη Τοπόσημου; Ελάχιστες αφού οι

μελέτες που διακρίθηκαν στον διαγωνισμό αν και αξιόλογες απαιτούν παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας και πρέπει να προηγηθούν άλλες διαδικασίες.

Όπως τονίζει στη **Voria.gr** ο αντιδήμαρχος Αστικού Σχεδιασμού, Πολεοδομίας και Δικτύων **Ανδρέας Κουράκης** ο διαγωνισμός του δήμου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το ΤΕΕ/ΤΚΜ έδωσε την ευκαιρία να κατατεθούν από τους μελετητές ενδιαφέρουσες προτάσεις, οι οποίες θα αξιολογηθούν στην πορεία. «Πήραμε μερικές ιδέες, όμως, χρειάζονται μεγαλύτερη επεξεργασία», εξηγεί ο κ.Κουράκης.

Αντίθετα, βάσιμες πιθανότητες να ενταχθούν στο τεχνικό πρόγραμμα του δήμου Θεσσαλονίκης για το 2014 και να υλοποιηθούν έχουν οι μελέτες που αφορούν την αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών της πόλης και επίσης βραβεύτηκαν στον πρόσφατο αρχιτεκτονικό διαγωνισμό. «Θα δούμε κυρίως, τα πρώτα βραβεία. Ποιες είναι οι προτάσεις που γίνονται και σε ποιες περιοχές αναφέρονται, με σειρά αξιολόγησης την ανάπλαση των υποβαθμισμένων περιοχών. Οι προτάσεις μοιάζουν ενδιαφέρουσες», υπογραμμίζει. Προσθέτει, δε, ότι θα γίνει προσπάθεια κάποιες από τις μελέτες να ενταχθούν στο τεχνικό πρόγραμμα του 2014, με χρηματοδότηση, είτε από το ΕΣΠΑ, είτε από το Πράσινο Ταμείο.

Σε κάθε περίπτωση οι **17 μελέτες** που διακρίθηκαν στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό Ιδεών για τη **Δημιουργία και ανάκτηση κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και την ανάδειξη χώρων Τοπόσημου** θα παρουσιαστούν σε **έκθεση τον Σεπτέμβριο** που θα πραγματοποιηθεί στο δημαρχείο ή στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής του δήμου. «Η παρουσίαση των μελετών είναι μία ευκαιρία να αναπτυχθεί ένας διάλογος για το δήμο και την πόλη συνολικά», σημειώνει ο κ.Κουράκης.

Οι προτάσεις ανάπλασης υποβαθμισμένων περιοχών που πήραν βραβεία είναι οι εξής:

Urbanthreads | υφαίνοντας τον αστικό ιστό

Ομάδα Μελετητών: Βασιλειάδης Πρόδρομος, Καράογλου Βαρβάρα (Αρχιτέκτονες Μηχανικοί). Συνεργάτης-Σύμβουλος: Φιλίππου Αλεξία (Αρχιτέκτονας Μηχανικός). Η περιοχή μελέτης βρίσκεται στη συμβολή των οδών Μ.Μπότσαρη και

Κ.Καραμανλή. Εκτείνεται στο όριο ενός παλιού ρέματος και αρθρώνεται από μία ιδιόμορφη, αποσπασματική σύνθεση ελεύθερων χώρων. Άκτιστα οικόπεδα, παιδικές χαρές, χώροι πρασίνου και μικρές ακατανόητες πλατείες εναλλάσσονται σε μία κατακερματισμένη διαδρομή.

Το σύνολο της περιοχής μελέτης οργανώνεται ως μία επιμήκης πλατεία με τρία διακριτά μέρη:

-Το ανώτερο τμήμα της διαμόρφωσης γειτνιάζει με τις οδούς Μπότσαρη και Καραμανλή. Προτείνεται η διαμόρφωση και ανάδειξη του σε κατεξοχήν αστική πλατεία.

-Το μεσαίο τμήμα αποτελεί μία γραμμική διαδρομή - μετάβασης με πρότυπη παιδική χαρά, πεζόδρομο ήπιας κυκλοφορίας και φυτεύσεις.

-Το κατώτερο τμήμα αποτελεί περισσότερο μία αστική αυλή, ένα κατεξοχήν χώρο αναψυχής, παιχνιδιού και περιπάτου.

Αγίας Σοφίας-Ολυμπιάδος

Ομάδα Μελετητών: Καρυάτη Έλλη, Μαυρίδου Δανάη (Αρχιτέκτονες Μηχανικοί).

Η πρόταση αφορά ένα κενό οικόπεδο στο εσωτερικό ενός οικοδομικού τετραγώνου στη συμβολή των οδών Αγίας Σοφίας και Ολυμπιάδος. Ο χώρος δεν γίνεται αντιληπτός στον περαστικό από τις γύρω οδούς, και εσωτερικά δίνεται η αίσθηση ενός περικλειστού και προστατευμένου χώρου. Το αστικό αυτό «δωμάτιο» διαμορφώνεται ως ένας χώρος για την γειτονιά σε συνδυασμό με δραστηριότητες υπερτοπικού χαρακτήρα, που μπορούν ακόμα να προσελκύσουν επισκέπτες από άλλες περιοχές της πόλης. Σε αυτόν «τοποθετούνται» χώρος πρασίνου, χώροι καθιστικών, χώρος υπαίθριων προβολών, στεγασμένο δημοτικό αναψυκτήριο και βιβλιοθήκη, ενσωματώνοντας τα αρχαιολογικά ευρήματα στο σύνολο.

Πλατεία Αγ. Δημητρίου

Ομάδα Μελετητών: Κανταρτζής Μιχάλης, Κουγιανου Πηνελόπη (Αρχιτέκτονες Μηχανικοί).

Η προσέγγιση της πλατείας Αγ. Δημητρίου επιχειρείται ως παράδειγμα ανάκτησης χώρων της πόλης που αδρανούν ως «λανθάνοντες».

Ο συγκεκριμένος χώρος, αποτελεί ουσιαστικά ένα πλάτωμα στην οδό Κασσάνδρου δηλαδή την θέση όπου η οδός γίνεται «πλατεία», και «βλέπει» τον ναό και την υπόλοιπη πόλη από ψηλά.

Η θέση αυτή αποτελεί:

- Την απόληξη του άξονα της Αριστοτέλους προς τον Βορά.
- Το σημείο θέασης της πόλης από ψηλά.
- Την «βεράντα» της άνω πόλης προς το κέντρο.
- Την καθεαυτή αστική πλατεία της περιοχής.
- Θέση εγκατάστασης ενός τοπόσημου αναφοράς.

Ο αστικός ιστός της σύγχρονης πόλης από την μία και ο ιστορικός χώρος από την άλλη και η σχέση τους με το φυσικό αποτελούν το πεδίο αναφοράς της πρότασης.

Προτείνεται η εγκατάσταση μιας πλακόστρωσης από πλάκες, με ψυχρά υλικά κατασκευής, οι οποίες θα διαμορφώνουν το δάπεδο στο κύριο τμήμα της πλατείας και θα μικραίνουν και θα αραιώνουν καθώς θα προσεγγίζουν στα νότια και ανατολικά τον αρχαιολογικό χώρο και το χαμάμ.

Η αποκλιμάκωση του καμβά του δαπέδου, αναλαμβάνει επιπλέον την σήμανση της απόληξης του άξονα της Αριστοτέλους επί της πλατείας, ως «σημείο» του εμβληματικού σχεδιασμού της Θεσσαλονίκης μετά την πυρκαγιά του 1917.

Οι προτάσεις για το νέο τοπόσημο της Θεσσαλονίκης που βραβεύτηκαν

Ξενοφόρα

Ομάδα Μελετητών: Καλτσά Μαρία, Παπαχριστόπουλος Κωνσταντίνος (Αρχιτέκτονες Μηχανικοί). Συνεργάτης: Αναστασοπούλου Μαριάννα (Αρχιτέκτονας Μηχανικός). Σύμβουλοι: Νικολάου Στέφανος, Μαντάς Δημήτριος (Μηχανολόγοι Μηχανικοί).

Η «Ξενοφόρα» χωροθετείται στην έκταση των 10 στρεμμάτων, όπου αναπτύσσονται ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Θεσσαλονίκης και ο Όμιλος Φίλων Θαλάσσης. Σύμφωνα με τους μελετητές πρόκειται για μία λιτή κατασκευή, που έχει σχεδιαστεί με βάση τις αρχές της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής.

Η πρόταση αναφέρεται στην πολυσυλλεκτικότητα της Θεσσαλονίκης ως αποδέκτη πολιτισμών και πληθυσμών στη σύγχρονη ιστορία της. Το κοχύλι «Ξενοφόρα»(Xenophora=φέρει ξένους) που συλλέγει στοιχεία από το περιβάλλον και ενσωματώνει μόνιμα στη δομή του, δανείζει χαρακτηριστικά στη μελέτη.

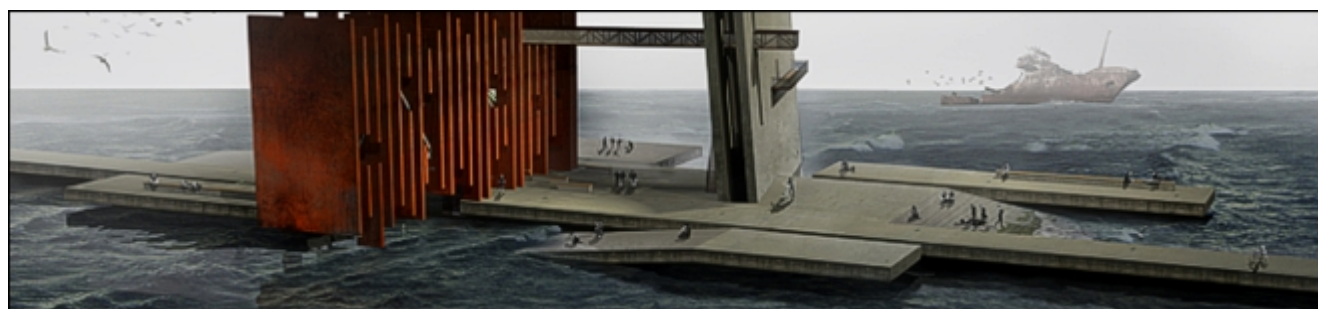
Το τοπόσημο θα λειτουργήσει για όλους ως τόπος απόλαυσης «της πόλης που κοιτάζει στη θάλασσα και το μέλλον της», όπου θα προσφέρονται πληροφορίες για το ζωντανό σήμερα και θα διατηρούνται αρχεία των σύγχρονων πολιτισμών της.

Στο επίπεδο της γης η «Ξενοφόρα» προτείνεται να φιλοξενήσει δραστηριότητες που έχουν σχέση με την ψυχαγωγία και την απόλαυση της θάλασσας. Οι υφιστάμενες ναυτικές δραστηριότητες διατηρούνται και ενισχύονται με χρήσεις για κολύμβηση και ψάρεμα. Στο σημείο αυτό προτείνεται να δημιουργηθεί και ένα κέντρο ηλεκτρονικής πληροφόρησης για τους επισκέπτες (με περιοχές wi-fi και διαδραστικούς χάρτες ή πίνακες ενημέρωσης για διάφορα δρώμενα στην πόλη), ώστε η Θεσσαλονίκη να αποκτήσει τα χαρακτηριστικά μιας έξυπνης πόλης.

Ακόμη σύμφωνα με τη μελέτη του έργου προβλέπονται η δημιουργία μιας μεγάλης δημοτικής πισίνας αναψυχής και μιας αβαθούς παιδικής πισίνας αλλά και η κατασκευή μιας πλωτής προβλήτας για ψάρεμα. Στην ίδια περιοχή προτείνεται επίσης να αναπτυχθούν καταστήματα και αναψυκτήρια, τα οποία θα δοθούν προς εκμίσθωση.

Στο πρώτο επίπεδο της «Ξενοφόρας» θα δημιουργηθεί το «Κέντρο των Πολιτισμών της Θεσσαλονίκης μετά το 1912», το οποίο θα φιλοξενεί μόνιμες και προσωρινές εκθέσεις.

Για το δεύτερο επίπεδο του κτηρίου έχει σχεδιαστεί μία αίθουσα εκδηλώσεων και προβολής του δήμου Θεσσαλονίκης, ενώ στο τρίτο επίπεδο θα διαμορφωθεί ένα ανοικτό στεγασμένο παρατηρητήριο. Όλοι οι χώροι του κτιρίου, από αυτούς που βρίσκονται στην ισόγεια στάθμη του μέχρι και αυτούς στο δώμα, θα είναι απόλυτα προσβάσιμοι από τα άτομα με αναπηρίες.

Υδατογράφημα

Ομάδα Μελετητών: Επιτρόπου Ισμήνη, Καραγκιοζίδου Εύα, Στεφανάτου Παναγιώτα - Κανάλλα, Τσακουμάκη Δανάη (Αρχιτέκτονες Μηχανικοί). Συνεργάτης: Παπατζάνη Ευαγγελία (Φοιτήτρια ΕΜΠ, ΔΠΜΣ - Πολεοδομία -χωροταξία). Σύμβουλοι: Βασιλάτος Παναγιώτης (Αρχιτέκτονας Μηχανικός).

Οι μελετήτριες επέλεξαν ως καταλληλότερη για τη χωροθέτηση του νέου τοπόσημου την ενότητα νότια της πλατείας Ελευθερίας, καθώς αποτελεί την απόληξη μιας ιστορικής περιοχής, που γειτνιάζει με το λιμάνι, με τα «Λαδάδικα» αλλά και με τον παλιό σιδηροδρομικό σταθμό.

Βασική επιδίωξη είναι η σύνθεση να εντοπίσει και να αναδείξει ποιοτικά στοιχεία της πόλης που βρίσκονται σε αδράνεια. Ως μια κατασκευή που επικάθεται στη θάλασσα, επαναπροσδιορίζει το σκληρό όριο πόλης-Θερμαϊκού και επανενεργοποιεί το δημόσιο χώρο, σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο. Δύο σχεδιαστικές ενότητες απαρτίζουν το Τοπόσημο: η πρώτη, ένα σύστημα αποβαθρών, με εξάρσεις και βυθίσματα, αποτελεί μια ήπια χειρονομία στη γραμμή του ορίζοντα και μια βάση

άρθρωσης για τη δεύτερη ενότητα, τις κατακόρυφες δομές. Οι δομές αυτές, τοποθετημένες εγκάρσια, σε χαράξεις που προκύπτουν από τον υπάρχοντα αστικό ιστό, λειτουργούν σκηνογραφικά η μία προς την άλλη. Εγγράφουν στο τοπίο άλλοτε δυο γραμμές, άλλοτε δυο επιφάνειες, δισμός που είναι εμφανής από κάθε πλευρά θέασης. Στην προσέγγισή του, το Τοπόσημο, εμπεριέχει τη μεταφορά της δημόσιας κίνησης στο κατακόρυφο επίπεδο, ως ένα κατοικήσιμο παρατηρητήριο. Δημιουργείται έτσι, ένα δυναμικό αστικό πεδίο , που δύναται να παραλάβει χρήσεις, λειτουργίες, δραστηριότητες και να αποδώσει περιεχόμενα στο χώρο. Η υλικότητα και η κλίμακα του, καθώς αντλούνται από την πόλη, το καθιστούν αναγνωρίσιμο από τον παρατηρητή και στην προσέγγισή του οικείο. Στη μορφή του είναι αποτυπωμένο ένα στιγμιότυπο στο χώρο και στο χρόνο, ένα «υδατογράφημα» που εκφράζει τη δυναμική του τοπίου, που το περιβάλλει.

Πηγή: <http://www.voria.gr/index.php?module=news&func=display&sid=145689>